

Nr 1.

Ankom till riksdagens kansli den 19 februari 1932 kl. 4 e. m.

Andra kammarens femte tillfälliga utskott, nr 1, i anledning av väckt motion, nr 101, angående åtgärder för ökning av exportindustriens avsättningsmöjligheter och konkurrenskraft m. m.

I en inom andra kammaren väckt, till dess femte tillfälliga utskott hänvisad motion, nr 101, har herr *Ström* m. fl. hemställt, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning angående, dels vilka åtgärder som kunna vidtagas för att öka exportindustriens avsättningsmöjligheter och konkurrenskraft och därigenom säkra en utveckling av landets export, dels vilka åtgärder som böra vidtagas för att bereda hjälp och lättnader åt exportindustriens arbetare samt andra med dem i arbets- och löneförhållanden jämställda grupper, samt att för riksdagen framlägga de förslag i ärendet, vartill utredningen kan föranleda.

Motionen.

Beträffande motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Över motionen har utskottet under hand inhämtat vissa upplysningar från handelsdepartementet, kommerskollegium, socialstyrelsen, Sveriges allmänna exportförening och landsorganisationen i Sverige, landssekreteriatet.

Motionens syfte är tvåfaldigt. Den avser dels höjning av exportindustriens konkurrenskraft och avsättningsmöjligheter, dels förbättrade levnadsvillkor för exportindustriens arbetare och andra med dessa jämställda.

Utskottet.

I förstnämnda hänseende måste motionärernas önskemål redan anses vara tillgodosedda. Genom beslut den 22 januari 1932 har nämligen Kungl. Maj:t bemyndigat chefen för handelsdepartementet att tillkalla sakkunniga (1932 års handelskommitté) för att inom departementet enligt närmare angivna riktlinjer dels biträda vid behandlingen av föreliggande och uppkommande handelspolitiska frågor, dels ock verkställa utredning och avgiva förslag rörande de åtgärder, som kunde finnas påkallade och lämpliga för befrämjande av den svenska exporten.

Den uppgift, de sakkunniga, vilka nyligen börjat sitt arbete, fått sig förelagd, omsluter de frågor, som i motionens ena del vidröras. Den av motionärerna önskade utredningen torde därför kunna förväntas som en följd av de sakkunnigas arbete. Vid dylikt förhållande saknar utskottet anledning att i denna del förorda ytterligare åtgärder.

Bihang till riksdagens protokoll 1932. 13 saml. 5 avd. 1 häft. (Nr 1.)

I fråga om motionens andra, mera socialt betonade del ställer sig saken i någon mån annorlunda. Huruvida motionen blott avser hjälp under nuvarande krissituation eller siktar till en mera bestående utjämning mellan olika grupper av arbetare framgår ej fullt tydligt. Skulle, som antagligt är, det senare vara fallet, tror utskottet, att i motionen ifrågasatta åtgärder i dylikt syfte knappast hava utsikt att leda till något resultat.

En ljusning på det internationella marknadsläget skulle tvivelsutan medföra återverkningar i motionens syfte.

Bland åtgärder, som motionären anvisat till lindrande av ställningen för exportindustriens arbetare må här framhållas anordnande eller i varje fall vidmakthållande i avsevärd utsträckning av allmänna arbeten, kommunal verksamhet o. dyl., lindring i skattebördor och lösning av bostadsfrågan i syfte att för överkomligt pris bereda goda bostäder.

Beträffande nu ifrågasatta åtgärder för lindrande av skattebördan vill utskottet erinra om, att 1931 års riksdag (i skrivelse nr 291) — med föranledande av motion nr 160 i andra kammaren — anhöll, att Kungl. Maj:t ville föranstalta om utredning rörande frågan om ändrade grunder för familjeavdrag vid taxering för kommunal inkomstskatt samt statlig inkomst- och förmögenhetsskatt ävensom för riksdagen framlägga det förslag, som av utredningen föranleddes. Skrivelsen överlämnades omedelbart till 1928 års kommunalskatteberedning för att tagas i övervägande vid fullgörandet av dess uppdrag i övrigt. Vidare vill utskottet framhålla, att redan gällande skattelagstiftning ger de lokala taxeringsmyndigheterna möjlighet att bereda särskild lättnad i ömmande fall. Utskottet utgår från att vederbörande myndigheter tillämpa gällande skatteföordningar med all möjlig hänsyn tagen till de särskilda svårigheter, med vilka stora delar av landets befolkning under nuvarande svåra depressionstid hava att kämpa.

Vidkommande bostadsfrågan må här erinras om vad i skilda hänseenden åtgjorts för beredande av egna hem, tillhandahållande av småstugor samt sekundärkredit m. m. åt byggnadsproduktionen. En ytterligare utveckling av egna hemsrörelsen finner utskottet vara synnerligen önskvärd. Förslag i sådant syfte torde vara att emotse inom den närmaste framtiden. En mera vittgående reform på bostadslagstiftningens område har av riksdagen vid upprepade tillfällen, senast under fjolåret, avböjts. Även vid innevarande års riksdag föreligger denna fråga i form av motion (nr 406) i andra kammaren. Denna motion har hänvisats till annat utskott. Då frågan kommer att bli föremål för behandling i annat och vidare sammanhang, torde något uttalande för närvarande ej tarvas från utskottets sida.

Arbeten till lindrande av arbetslöshet hava i avsevärd utsträckning anordnats, men arten av dessa, liksom av kommunernas verksamhet härvidlag, gör dem icke alltid lämpade för exportindustriens specialutbildade arbetskraft.

Av det ovan anförda torde framgå, att sådana åtgärder, som för närvarande

kunna ifrågakomma med utsikt till praktiska resultat, redan i annat sammanhang vidtagits eller gjorts till föremål för särskilda utredningar.

Utskottet förutsätter, att vid dessa utredningar vederbörligt beaktande kommer att ägnas i motionen framförda önskemål.

På grund av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

att förevarande motion icke måtte till någon andra kammarens åtgärd föranleda.

Stockholm den 16 februari 1932.

På utskottets vägnar:

ARVID GARDELL.

Närvarande: herrar *Gardell* i Stenstu, *Lundquist* i Rotebro, *Eurén*, *Berg*, *Hilding*, *Lundbom*, *Ekberg*, *Mårtensson*, *Andersson* i Lindome och *Nilsson* i Karlstad.*

---

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.